

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1403-535/1

Chișinău

„29” mai 2012

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

În temeiul articolelor 73 și 74 din Constituția Republicii Moldova, prezentăm Parlamentului pentru examinare proiectul de lege „Pentru modificarea și completarea Legii nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice”, elaborat de Ministerul Justiției și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 338 din 29 mai 2012.

- Anexă: Hotărârea Guvernului (în limbile de stat și rusă) – 2 ex.
Proiectul de lege „Pentru modificarea și completarea Legii nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice” (în limbile de stat și rusă) – 1 ex.
Nota informativă la proiectul de lege „Pentru modificarea și completarea Legii nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice” (în limbile de stat și rusă) – 1 ex.

/Secretar general al Guvernului

Victor BODIU

Ex. V. Cojocaru
Tel 250210

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D. D. P. Nr. <u>1448</u>	
<u>29</u>	<u>05</u> 20 <u>12</u>
Ora	

Parlamentul Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 378
din 29 mai 2012

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
și completarea Legii nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992
privind reabilitarea victimelor represiunilor politice**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Oleg Efrim

Ministrul finanțelor

Veaceslav Negruța

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEG E

**pentru modificarea și completarea Legii nr. 1225-XII din
8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor
represiunilor politice**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 241–246, art. 746), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 12, alineatul șase va avea următorul cuprins:

„Restituirea bunurilor, recuperarea valorii bunurilor ce nu pot fi restituite se efectuează, în baza cererii, din contul bugetului de stat, prin transferuri către bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și bugetul municipiului Bălți. Cererile de restituire a bunurilor sau de recuperare a valorii acestora se examinează de către comisiile special create în acest scop. Modul de recuperare a valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice se aprobă de către Guvern.”.

2. Articolul 12¹, după alineatul unu se completează cu un nou alineat cu următorul cuprins:

„Cetățenii Republicii Moldova domiciliați în localitățile din stînga Nistrului (Transnistria) pot depune cereri în comisiile speciale, create în raioanele limitrofe localităților respective, după cum urmează: în comisia specială din raionul Rezina – cetățenii din raioanele Rîbnița și Camenca; în comisia specială din raionul Dubăsari – cetățenii din raioanele Dubăsari și Grigoriopol; în comisia specială din raionul Anenii Noi – cetățenii din municipiul Tiraspol, municipiul Bender și raionul Slobozia.”.

Art. II. – Guvernul, în termen de 3 luni, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice

În cadrul ședinței Comisiei guvernamentale pentru problemele victimelor represiunilor politice din 2 noiembrie 2011 a fost examinat demersul Ministerului Finanțelor cu privire la propunerea de operare a amendamentelor în Legea nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice în sensul achitării compensației pentru valoarea bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice din contul bugetului de stat.

Conform *art. 12* din Legea nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice restituirea bunurilor, recuperarea valorii bunurilor ce nu pot fi restituite se efectuează, în baza cererii, *din contul bugetelor raionale, bugetelor municipiilor Chișinău și Bălți, bugetului unității teritoriale autonome Găgăuzia, iar în cazul insuficienței mijloacelor financiare* pentru achitarea compensației în bugetele autorităților publice locale, decizia comisiei speciale se remite în termen de o lună Ministerului Finanțelor, pentru examinarea și coordonarea cu Guvernul a propunerilor de *achitare a compensației respective din contul mijloacelor prevăzute în acest scop în bugetul de stat.*

Problema abordată este de o importanță și responsabilitate statală, deoarece, în legătură cu insuficiența mijloacelor financiare în bugetele autorităților publice locale, acestea solicită în permanență alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat, atât pentru achitarea compensațiilor, cât și pentru executarea titlurilor executorii, emise de către instanțele judecătorești, legate de restituirea valorii bunurilor persoanelor represate.

Cu titlu de exemplu, în *anul 2010 pentru achitarea compensațiilor*, precum și pentru executarea titlurilor executorii, emise de către instanțele judecătorești, legate de restituirea valorii bunurilor persoanelor represate au fost achitate din contul bugetelor locale – circa 0,6 mil. lei, iar din contul bugetului de stat – 20,3 mil. lei. În *anul 2011*, din bugetul de stat a fost achitată suma de 24,9 mil. lei pentru realizarea scopului expus.

Condamnând în mod hotărît represiunile politice săvârșite de organele de stat administrative, judiciare și extrajudiciare în perioada regimului totalitar și încălcarea gravă de către aceste organe a normelor de drept și morale, și în scopul reabilitării victimelor represiunilor, Parlamentul a adoptat Legea nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992, iar **statul și-a asumat angajamentul de a reintegra subiecții legii citate în drepturile lor politice, sociale și cetățenești, compensa pagubele materiale pricinuite, precum și lichida alte consecințe ale samavolniciei regimului totalitar.**

Avînd în vedere cele menționate supra, se propune modificarea art. 12 alineatul șase din Legea nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, încît recuperarea valorii bunurilor ce nu pot fi restituite să nu se efectueze din contul bugetelor raionale, bugetelor municipiilor Chișinău și Bălți, bugetului unității teritoriale autonome Găgăuzia, ci **doar din contul bugetului de stat**, prin transfer către bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și bugetul municipiului Bălți.

Concomitent se propune a indica expres că modul de recuperare a valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice se aprobă de către Guvern. În acest sens, este relevant Regulamentul privind restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, precum și achitarea compensației în cazul decesului ca urmare a represiunilor politice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 627 din 5 iunie 2007 care va fi ulterior ajustat la noile reglementări.

Un alt subiect discutat în cadrul ședinței prenotate a vizat **situația persoanelor supuse represiunilor în localitățile din stînga Nistrului**. În adresa Ministerului Justiției parvin un număr semnificativ de adresări de la această categorie de persoane. Din aceste considerente s-a decis examinarea chestiunii privind **extinderea competențelor comisiilor speciale din localitățile limitrofe de a examina cererile persoanelor respective privind restituirea bunurilor sau recuperarea valorii lor prin achitarea de compensații**.

Membrii Comisiei guvernamentale pentru problemele victimelor represiunilor politice au susținut unanim propunerea privind operarea modificărilor în legislație în vederea extinderii competențelor comisiilor speciale din localitățile limitrofe de a primi și examina cererile persoanelor supuse represiunilor în localitățile care în prezent domiciliază pe teritoriul din stînga Nistrului, după următoarea **formulă**:

- locuitorii raioanelor Rîbnița și Camenca vor fi deserviți de *comisia specială creată în raionul Rezina*;
- locuitorii raioanelor Dubăsari și Grigoriopol vor fi deserviți de *comisia specială creată în raionul Dubăsari*
- locuitorii municipiului Tiraspol, municipiului Bender și raionului Slobozia vor fi deserviți de *comisia specială creată în raionul Anenii Noi*.

Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, elaborat de către Ministerul Justiției la propunerea membrilor Comisiei guvernamentale pentru problemele victimelor represiunilor politice, **are menirea să îmbunătățească cadrul normativ în domeniul protecției victimelor represiunilor politice și să contribuie la soluționarea eficientă a problemelor cu care se confruntă acestea**.

Proiectul a fost avizat de către organele interesate, precum și de către autoritățile administrației publice locale, obiecțiile cărora au fost luate în considerație la definitivarea acestuia.

Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice a fost supus expertizei anticorupției, nefiind identificați factori coruptibili.

Viceministru

Vladimir GROSU